

нието му и след като ми показва някои таблици, смятам, че е извънредно желателно и дори е необходимо всячески да се ускори издаването на тази книга.

Понеже книгата е голяма (три тома, петдесет коли), а ние все още превиваваме остра криза с хартията, предложих на петербургския отдел на Госиздат да намалят количеството екземпляри поне до 4000 броя, за да се избегне забавянето на книгата.

Нарком на просветата Луначарски. [488], с. 308.

Любопитен е коментарът на издателите на [88]: „Противоречието между писмата на Луначарски до Ленин от 13 април и 12 август може да се обясни с това, че Луначарски е преразгледал първия си отзив. В пълните събрани съчинения на В. И. Ленин, т. 53, стр. 403, бележка 145, е посочено ПОГРЕШНО, че и по-късно Луначарски се е изказвал отрицателно за труда на Морозов“ [488], с. 310.

Въпреки това, първият том на „Христос“ излиза чак след три години – през 1924 г. Н. А. Морозов пак е принуден да моли правителството за подкрепа. Този път е трябвало да се намеси Ф. Е. Дзержински. Ето фрагмент от писмото на Ф. Е. Дзержински до Н. А. Морозов от 14 август 1924 г.:

„Скъпи Николай Александрович!

Готов съм да ви окажа всякакво съдействие по въпроса за публикуването на вашия труд – само ми напишете какво именно трябва да направя, какви затруднения да отстрания и с кого да говоря по този въпрос.

Много ще се радвам, ако успея да съм ви полезен с нещо.

14. VIII. Всичко добро. Ф. Дзержински.“

Но през 1932 г., след излизането на седми том от „Христос“, опонентите на Н. А. Морозов най-после успяват да спрат по-нататъшните му публикации на тази тема.

3.1.4. СЪВРЕМЕННИ ТРУДОВЕ НА НЕМСКИ УЧЕНИ С КРИТИКА НА СКАЛИГЕРОВАТА ХРОНОЛОГИЯ

Нашите книги по хронология почнаха да излизат през 1980 г., а от 1996 г. нататък се появиха интересните изследвания на неколцина немски учени, които анализират критично Скалигеровата хронология. Тук ще посочим книгите на Уве Топер [1462] и [1463] и книгата на Херберт Илиг (Heribert Illig) „Живял ли е някога Карл Велики?“ [1208]. Втората книга твърди, че много документи от епохата на Карл Велики са фалшификати. Това води до хипотезата, че от историята на средните векове трябва да се „зачеркнат“ около триста години, включително и епохата на Карл Велики.